

Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

1	Voorwoord;	2
1.1	Wat is een gastouderbureau?	2
1.2	Werkwijze Gastouderbureau Noorderlicht;	2
1.3	Wat houdt een pedagogisch beleid in?	3
1.3.1	Kind = aanleg (Nativisme);	3
1.3.2	Kind = omgeving (Empirisme);	3
1.3.3	Kind = aanleg + omgeving (Convergentie);	3
2	Pedagogische visie van Gastouderbureau Noorderlicht;	3
2.1	Pedagogische regels gebaseerd op theorie van Risken Walraven;	4
2.2	De pedagogische basisregels in de praktijk;	4
2.2.1	Thuis in het gastoudergezin;	4
2.2.2	Zelfstandigheid en eigenheid;	5
2.2.3	Stimulering van de ontwikkelingsgebieden;	6
2.2.4	Normen en waarden;	8
2.2.5	Regulerend optreden;	9
2.2.6	Verzorging en veiligheid;	10
2.2.6	Veilig slapen (wiegendood);	11
2.2.7	Samenwerking vraag- en gastouders;	11
3	De rol van Gastouderbureau Noorderlicht;	12
4	De werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw groepen;	14
4.1	Aantal kinderen per gastouder;	14
4.2	De competenties van de gastouders;	15
4.3	De criteria voor de opvang omgeving;	16
5	Goedkeuring pedagogisch beleidsplan;	16

Pedagogisch beleidsplan

1 Voorwoord:

Aan de opvang van kinderen worden zeer hoge eisen gesteld. Gastouderbureau Noorderlicht besteedt dan ook bijzonder veel aandacht aan de kwaliteit van de Gastoudervoorziening waarvoor het bureau bemiddelt. Dat betekent dat het gastoudergezin aan strenge criteria moet voldoen. Om de kwaliteit blijvend op een hoog peil te houden, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen, is een goed onderbouwd pedagogisch beleid onontbeerlijk. In dit document is het beleid van het Gastouderbureau Noorderlicht vastgelegd. Wij hopen dat dit beleid de ouders en gastouders houvast biedt en dat het ertoe bijdraagt dat ouders hun kinderen met een gerust hart toevertrouwen aan het gastoudergezin. Gastouderbureau Noorderlicht biedt een tweede thuis voor uw kind.

1.1 Wat is een gastouderbureau?

Een gastouderbureau bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind zoeken en personen die kinderen willen opvangen.

1.2 Werkwijze Gastouderbureau Noorderlicht

De ouders die opvang wensen voor hun kind(eren), de zogenaamde vraagouders, hebben een intakegesprek met de consulent van het gastouderbureau.

Tijdens dit gesprek geeft de consulent informatie over allerlei aspecten van de opvang door gastouders. Ook kunnen de ouders hun specifieke eisen en wensen kenbaar maken over de opvang van hun kind. De consulent zoekt vervolgens in het gastouderbestand naar een passende gastouder om tot een goede combinatie, ook wel koppeling genoemd, te komen. Als dit niet lukt, zal de consulent gastouders werven. De consulent bezoekt de aankomende gastouders voor een intakegesprek. Zij worden volgens vastgestelde gastouderkwalificaties geselecteerd. Aan bod komen praktische zaken, zoals veiligheid, hygiëne en ruimte. Ook wordt aandacht besteed aan opvoedingsideeën, motivatie en sfeer. Op het moment dat de consulent 'op papier' een passende koppeling heeft gemaakt, wordt een afspraak geregeld voor een kennismakingsgesprek tussen de gast- en vraagouder. Als na dit gesprek blijkt dat beide ouders met de opvang willen starten, wordt de datum bepaald voor het begin van de opvang. Tevens wordt een overeenkomst opgesteld, waarin de afspraken tussen beide partijen worden vastgelegd. Ook zal voordat de opvang start een risico-inventarisatie door de consulent uitgevoerd worden. Na circa acht weken wordt de opvang geëvalueerd. Het spreekt vanzelf dat Gastouderbureau Noorderlicht alleen gastouders inzet die ingeschreven staan in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Pedagogisch beleidsplan

1.3 Wat houdt een pedagogisch beleid in?

Het pedagogische beleid geeft aan welke uitgangspunten en welke werkwijze worden gehanteerd met de omgang van kinderen en bij de opvoeding.

Er zijn verschillende opvattingen over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. De drie belangrijkste stromingen worden hier kort beschreven (1.3.3. wordt het meest gehanteerd):

1.3.1 Kind = aanleg (Nativisme)

De aangeboren aanleg bepaalt de ontwikkeling van een kind. In deze visie heeft het niet zoveel zin een kind iets aan te leren. De spontane ontwikkeling van het kind staat voorop.

1.3.2 Kind = omgeving (Empirisme)

De ontwikkeling van een kind is vooral afhankelijk van de omgeving. De invloed van de opvoeding is dus groot en staat centraal.

1.3.3 Kind = aanleg + omgeving (Convergentie)

Zowel de aanleg als de omgeving van het kind beïnvloedt de ontwikkelingen. Door de opvoeding kan de ontwikkeling van het kind als individu worden gestimuleerd.

2 Pedagogische visie van Gastouderbureau Noorderlicht:

De omgeving van het kind bestaat onder meer uit het gezin, de school en de vriendjes. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling, afhankelijk van het aantal uren dat het kind in het gastoudergezin doorbrengt. Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis voor een goede ontwikkeling van een kind. Gastouders zorgen voor warmte en geborgenheid. Ook geven zij de kinderen volop de gelegenheid om zich te kunnen ontplooiën. De gastouder heeft persoonlijke aandacht voor het kind als individu. Gastouderbureau Noorderlicht stelt zich als doel om binnen gastoudergezinnen een omgeving te bieden, waarin kinderen kunnen opgroeien tot zelfstandige, evenwichtige mensen met respect voor anderen en zichzelf.

Het pedagogische beleid zoals hiervoor beschreven, leidt tot een aantal uitgangspunten die gelden voor de opvang in gastoudergezinnen bij Gastouderbureau Noorderlicht.

Pedagogisch beleidsplan

2.1 Pedagogische basisregels gebaseerd op de theorie van Pedagoog Riksen Walraven:

- o Het kind moet zich kunnen thuis voelen in het gastoudergezin; (Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid);
- o De gastouder toont respect en waardering voor de individualiteit van het kind; (Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties)
- o De gastouder stimuleert de verschillende ontwikkelingsgebieden; (Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties)
- o De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden; (Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken)
- o Een goede verzorging in een veilige hygiënische omgeving is gegarandeerd.

2.2 De pedagogische basisregels in de praktijk

2.2.1 Thuis in het gastoudergezin

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Het gevoel van veiligheid in de gastouderopvang wordt bepaald door de gastouder, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen.

Thuis is de plaats waar men zich op zijn gemak, niet als een vreemde gevoelt (van Dale). Voordat de eigenlijke opvang start, wordt veel tijd en aandacht gegeven aan de kennismaking. Het is verplicht het kind de gelegenheid te bieden om vooraf te wennen aan het gastoudergezin en de nieuwe situatie.

Bas (2) gaat met moeder voor het eerst op bezoek bij zijn gastouders. Hij is wel een beetje verlegen. Hij wordt met rust gelaten en krijgt drinken uit een mooie beker, speciaal voor hem.

Het ijs breekt snel. Na de eerste keer gaat hij met moeder nog een paar keer langs. Hij heeft al snel zijn eigen plaatsje in de nieuwe omgeving gevonden.

Alleen in een veilige, vertrouwde omgeving kunnen kind en gastouders een goede relatie opbouwen die de ontwikkeling van een kind stimuleert. Dat betekent onder meer, dat gastouders in staat moeten zijn de signalen van een kind op te vangen en hierop adequaat te reageren.

Pedagogisch beleidsplan

Kaylin van 4 maanden is sinds 2 weken in het gastoudergezin. Na de voeding wordt zij in bed gelegd. Na 5 minuten gaat ze huilen. De gastouder wacht even en vraagt zich af of Kaylin genoeg heeft gedronken. Ze gaat naar haar toe en pakt haar op. Dit blijkt al genoeg te zijn, want Kaylin wordt hier rustig van. Na een poosje wordt ze terug in bed gelegd en gaat de gastouder zachtjes naar beneden.

In dit voorbeeld probeert de gastouder te begrijpen wat er aan de hand is en wat ze hier vervolgens het beste aan kan doen. Het kind voelt zich veilig en kan weer rustig gaan slapen.

2.2.2 Zelfstandigheid en eigenheid

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende gebieden motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal.

Gastouderbureau Noorderlicht vindt het van belang dat de zelfstandigheid van kinderen wordt aangemoedigd. Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te doen. Iets wat lukt, geeft hen zelfvertrouwen en zorgt ervoor dat ze zelf initiatieven nemen. De gastouder begeleidt een kind op weg naar deze zelfstandigheid. Dat kan op verschillende manieren. Belangrijk is voor ogen te houden, dat kinderen vaak meer kunnen dan volwassenen denken.

Iedere week gaat de gastouder en Kim (2) naar de kinderboerderij. De gastouder heeft gemerkt, dat Kim zelf graag meehelpt bij het aan- en uitkleden. De gastouder zegt dan ook: 'Pak je jas maar.' Ze ziet dat Kim probeert haar jas aan te trekken. Omdat dit niet meteen lukt, helpt de gastouder haar door te zeggen: 'Steek je arm hier maar in.' Kim is zichtbaar trots dat ze nu zelf haar jas heeft aangedaan.

In dit voorbeeld geeft de gastouder mondeling aanwijzingen. In de loop van de tijd kan ze het kind stapsgewijs steeds meer zelf laten doen.

Het bijzondere van een kind is dat het net even anders is dan andere kinderen. Wij vinden het vanzelfsprekend, dat recht wordt gedaan aan de eigenheid van het kind. Een kind krijgt eigenwaarde, als het als zelfstandig individu met haar emoties, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden wordt gewaardeerd en gerespecteerd. Een gastouder houdt dan ook rekening met het ontwikkelingsstadium en tempo van het kind: wanneer kan het kind wat aan. Voor een goede band tussen gastouder en kind is het belangrijk, dat de emoties van het kind serieus worden genomen.

Pedagogisch beleidsplan

De gastouder haalt Maarten (7) 's middags van school. Hij heeft de hele dag hard gewerkt en de gastouder weet dat hem dat veel energie kost. Onderweg naar huis rent Maarten voor haar uit en geeft nauwelijks antwoord op haar vragen. Tijdens het thee drinken merkt de gastouder dat hij niet op zijn stoel kan blijven zitten. Ze besluit het theedrinken kort te houden en stelt hem voor om te gaan voetballen. Maarten vindt dit een goed plan.

2.2.3 Stimulering van de ontwikkelingsgebieden

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Door het leren van sociale competenties geeft je aan kinderen kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Elk kind heeft zijn eigen tempo en ontwikkelt zich op het ene gebied sterker dan op een ander gebied. Dit maakt ieder mens verschillend en uniek.

De gastouder besteedt op persoonlijke wijze aandacht aan de ontwikkeling van het kind. Veel gebeurt spontaan en intuïtief. Maar aan sommige zaken moet méér of speciaal aandacht worden besteed. De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn ontwikkeling. Ook signaleert de gastouder bepaalde aspecten van de ontwikkeling. Op verzoek van en in overleg met de ouders heeft de gastouder ook een sturende functie.

Gastouderbureau Noorderlicht verwacht van gastouders, dat zij kennis en ervaring hebben met de verschillende ontwikkelingsfasen.

De ontwikkeling speelt zich af op verschillende gebieden die meestal als volgt worden onderverdeeld:

** Motorische ontwikkeling:*

De gastouder houdt zorgvuldig in het oog hoe ver de lichamelijke ontwikkeling van het kind gevorderd is. Het kind krijgt voldoende ruimte om te kunnen klauteren, kruipen en springen. Ook het speelgoed dat de ouders aan de gastouder ter beschikking stellen of dat de gastouder zelf in huis heeft, is op de ontwikkeling en ontplooiing van de lichamelijke mogelijkheden van het kind afgestemd.

** Sociaal-affectieve ontwikkeling:*

De gastouder begeleidt, volgt en beïnvloedt het kind in zijn sociale en emotionele groei. Het kind krijgt aandacht als het verdrietig is en zijn vreugde wordt gedeeld. In de ontwikkeling van sociale vaardigheden speelt de gastouder een actieve rol.

Pedagogisch beleidsplan

Jelle(3) is verdrietig als zijn moeder hem wegbrengt. De gastouder heeft tijd en aandacht voor hem. Hij wordt op schoot genomen en de gastouder gaat met hem puzzelen.

Suzan (4) heeft een buurmeisje op bezoek. Het buurmeisje mag niet aan het speelgoed van Suzan komen, tot haar grote verdriet. De gastouder legt Suzan uit, dat samen spelen, samen delen betekent.

* Cognitieve ontwikkeling:

Aan de verstandelijke ontwikkeling van het kind besteedt de gastouder op allerlei manieren actief aandacht. Door in te gaan op vragen van het kind (waarom is de lucht blauw?) en uitleg te geven over wat kinderen zien en meemaken en door het bouwen van blokkenhuizen en het spelen met vormen en kleuren. De taalontwikkeling van het kind wordt in sterke mate bevorderd door met het kind te praten, te lezen, plaatjes te kijken en te zingen.

* Creatieve ontwikkeling:

Creativiteit van kinderen kent geen grenzen: de doos is het schip, de vloer de zee en de beer de boef. Met verf, papier, potloden en plaksel maken kinderen de wereld nog mooier. Het is belangrijk dat de creativiteit en fantasie van het kind tot hun recht komen.

Meestal komen in de omgang en het spel met een kind meerdere aspecten van de ontwikkeling tegelijkertijd aan bod. In onderstaand voorbeeld worden zowel de motorische als de sociaal-affectieve en de verstandelijke ontwikkelingsgebieden aangesproken.

Michiel (2) pakt een houten puzzeltje uit de kast en loopt hiermee naar de gastouder. Deze neemt hem op schoot. Michiel haalt de puzzelstukjes uit de puzzel en de gastouder pakt de stukjes aan en benoemt ze. Samen hebben ze hier plezier in. De gastouder zegt: 'Kijk, het hondje moet hierin.' Michiel haalt het stukje er weer uit en laat het de gastouder herhalen. Dan pakt de gastouder het eendje en zegt: 'Probeer jij het maar, waar is het eendje?'

Pedagogisch beleidsplan

2.2.4 Normen en waarden

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Ieder mens heeft zijn eigen normen en waarden. Wat belangrijk wordt gevonden, verschilt van mens tot mens. Normen en waarden spelen zeker bij de opvoeding van kinderen steeds een rol. Verbaal en non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden.

Vincent (2) heeft zijn beker melk zonder knoeien opgedronken en krijgt een aai over zijn bol. Hij weet nu dat zijn gastouder tevreden is.

Elze (6) pakt speelgoed af van haar vriendje. De gastouder vertelt haar dat je speelgoed niet zomaar mag afpakken maar erom moet vragen.

In het gastoudergezin zijn afspraken gemaakt over het tijdstip waarop wordt gegeten. Gijs (9) weet dat iedereen zich hieraan houdt en zorgt er ook voor op tijd te komen.

Belangrijke normen en waarden van de ouders en het gastoudergezin moeten op elkaar zijn afgestemd. Bijvoorbeeld op het gebied van godsdienst, omgaan met vriendschappen en conflicten, taalgebruik, respect hebben voor elkaar en elkaars spullen en verantwoordelijkheid leren nemen. Het is goed elkaars opvattingen te kennen en te bespreken hoe daarmee zal worden omgegaan. Sommige zaken zullen bij de gastouder echter wat anders gaan dan thuis. Dat hoeft geen problemen op te leveren. Integendeel. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zien dat er verschillen zijn en hiermee leren omgaan. Dit kan een aanvulling zijn op de thuissituatie en zelfs een verrijking. Respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen spelen ook hierbij een belangrijke rol.

Pedagogisch beleidsplan

2.2.5 Regulerend optreden

Regulerend optreden is belangrijk om de dag op een gezonde en positieve manier met elkaar te beleven. Treed je onvoldoende regulerend op dan weet een kind niet waar het aan toe is. Het is belangrijk dat er zo regulerend wordt opgetreden dat kinderen er houvast aan hebben zonder dat er steeds ingegrepen of gestraft moet worden.

Regulerend optreden is:

Afspraken en regels maken: Gastouders bepalen zoveel mogelijk samen met de kinderen wat kan en wat niet kan. Ze kijken, luisteren, praten en moedigen aan. Hierdoor leren kinderen wat gewenst en ongewenst gedrag is en hoe ze zich aan kunnen passen aan afspraken en regels. Het is belangrijk om het aantal regels zo beperkt mogelijk te houden. Hoe meer regels, hoe meer kans kinderen hebben om die te overtreden. Ze moeten vooral gericht zijn op veiligheid, respect voor elkaar en zorg voor omgeving.

Belonen en straffen: Kinderen zullen altijd regels blijven overtreden. Omdat ze niet duidelijk zijn of gewoon omdat ze er geen zin in hebben. Wat doen we als kinderen zich niet aan de afspraak houden? Een goede straf of beloning leidt tot gewenst gedrag. Van straffen leren kinderen alleen hoe iets niet moet en van belonen hoe iets wel moet. Met straffen worden kinderen in een negatieve uitzonderingspositie geplaatst. Van belonen groeien kinderen. Ze willen graag complimenten krijgen en zijn volwassenen meestal ook graag ter willen.

Vormen van belonen zijn: - sociaal: een schouderklopje, een knipoog of een knuffel. Deze beloningen vinden wij belangrijk. Kinderen die waardering krijgen, gaan in zichzelf geloven en zullen zich positief inzetten voor een goede sfeer.

- Activiteit die het kind leuk vindt: een spelletje doen, koekjes bakken etc.
- Materieel: een cadeautje of een extra koekje. Deze beloning past het beste bij een bijzondere prestatie.

Mocht een straf toch nodig zijn, kies dan een straf uit die past bij wat het kind fout gedaan heeft. Een straf moet niet te zwaar zijn maar ook niet te licht. Het moeten passen bij het "vergrijp". Consequent zijn met straffen is heel belangrijk; niet de ene keer wel en de andere keer niet.

Vormen van straffen zijn:

- Een bepaalde activiteit verbieden. Bijvoorbeeld, als er met zand is gegooid, even niet in de zandbak spelen.

Pedagogisch beleidsplan

- Een kind buiten de groep plaatsen of een time-out geven. Op deze manier kunnen kinderen nadenken over hun gedrag en tot rust komen. Na de time-out kan de gastouder praten over wat er is gebeurd. Nadat het kind zijn excuses heeft aangeboden mag hij weer gaan spelen. Voordat een kind een time-out krijgt zal de gastouder eerst een waarschuwing moeten hebben gegeven. Het kind moet immers de kans krijgen om zijn gedrag te verbeteren. Leg een kind duidelijk uit waarom het een time-out krijgt en wat je van hem verwacht, namelijk dat hij op een aangewezen plek blijft zitten om na te denken over zijn gedrag. Hoe lang de time-out moet zijn hangt af van de leeftijd van het kind. Aan te raden is de leeftijd van het kind in minuten om te zetten.

- Uiteraard is het fysiek straffen van kinderen in geen enkel geval een optie en door de wet verboden.

Kinderen zelf leren problemen op te lossen: Kinderen reageren vaak op problemen door te gaan huilen, schreeuwen of hulp te roepen. Heel effectief is dat niet. Zelfs jongere kinderen kunnen al leren om problemen op een effectieve manier op te lossen. Ga na bij het kind wat het probleem is, waarbij het kind het probleem en de gevoelens zelf moet verwoorden. Dan kan de gastouder op zoek naar allerlei mogelijke oplossingen. Het kind kiest zelf de beste oplossing en gaat deze ook uitvoeren. Als dat goed lukt is een compliment zeker op zijn plaats. Ook kunnen kinderen onderling heel goed problemen samen oplossen. Geef ze de kans en de ruimte om het samen op te lossen. Grijp pas in wanneer het uit de hand dreigt te lopen.

2.2.6 Verzorging en veiligheid

Ieder kind heeft recht op een goede lichamelijke verzorging, in een schone omgeving, waardoor onnodige ziektes worden voorkomen. De aard van de verzorging hangt af van de leeftijd van kinderen. Bij een baby nemen voeding en verzorging meer plaats in dan bij schoolgaande kinderen. Ook bij de verzorging is het belangrijk, dat het kind warmte en aandacht ervaart.

Een kind voelt zich prettig en veilig, wanneer ritme en gewoonten in de verzorging thuis en bij de gastouders goed op elkaar zijn afgestemd. Ouder en gastouder maken daarom afspraken met elkaar over allerlei onderdelen van de verzorging. De gastouder hanteert een vast schema.

Voeding : Hoe vaak, welke voeding, wel of geen snoep;

Zindelijkheid : Hoe vaak verschonen, wanneer begint de zindelijkheidstraining;

Slapen : Waar, wanneer, slaapritueel, zorg voor voldoende rust bij ouder kinderen;

Ziekte : Wat doet de gastouder als het kind ziek wordt;

Hygiëne : Tandpoetsen, handen wassen etc.

Pedagogisch beleidsplan

De gastouders zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind tijdens de opvang uren. Huis én tuin moeten veilig zijn ingericht. Gelet wordt op bijvoorbeeld traphekjes, het opbergen van gevaarlijke stoffen en stopcontactbeveiligingen. De slaapruijnte van het kind moet rustig, rookvrij en goed te ventileren zijn. Als de gastouders huisdieren hebben, staat de veiligheid van het kind voorop. Als het kind groter is en buiten mag gaan spelen, moeten de gastouders ervan verzekerd zijn dat dit geen gevaar oplevert voor het kind. De totale indruk van de woonsituatie moet in orde zijn: veilig en schoon..

Er is altijd een 'risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid' en een plan van aanpak (actieplan) om de risico's te verkleinen. Deze wordt op de opvanglocatie uitgevoerd door de gastouderconsulent samen met de gastouder. De gastouderconsulent voert de risico-inventarisatie één keer per jaar uit. Indien er actiepunten uit de inventarisatie naar voren komen dan zal de gastouderconsulent een plan van aanpak maken en deze aan de gastouder overhandigen en bespreken. De gastouder zal de actiepunten binnen een bepaald tijdsbestek moeten aanpassen. Het tijdsbestek hangt af van het actiepunt. Hoe gevaarlijker het actiepunt hoe minder tijd de gastouder heeft om het aan te passen.

2.2.7 Veilig slapen (wiegendood)

Niemand kan het risico dat een baby onverwacht overlijdt helemaal wegnemen, maar ouders hoeven niet onnodig angst aangejaagd te worden. Het gaat om een klein risico dat door het opvolgen van preventieadviezen tot een zeer laag niveau kan worden teruggebracht. Gastouderbureau Noorderlicht heeft speciaal voor de ouders & gastouders deze preventieadviezen gebundeld tot een veilig slapen protocol. Wij adviseren dit protocol te volgen om zo de risico's tot het minimum te beperken.

2.2.8 Samenwerking vraag- en gastouders

In de relatie tussen gastouders en kind is de inbreng van de eigen ouders van grote betekenis. Een prettige relatie tussen vraag- en gastouder die gebaseerd is op vertrouwen, heeft een positieve invloed op het kind. Voor een goed verloop van de samenwerking zijn de volgende drie punten essentieel.

Afstemming:

Een goede voorbereiding van het kind op de nieuwe situatie in het gastoudergezin bepaalt voor een groot deel of de opvang een succes wordt. Afstemming tussen ouders en gastouders is belangrijk om de opvoedingsmilieus van het eigen gezin en het gastoudergezin dichtbij elkaar te brengen. Hoewel de ouder en de gastouder de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van het kind delen, blijven de eigen ouders altijd eindverantwoordelijk.

Pedagogisch beleidsplan

Wederzijds respect en privacy:

Respect voor elkaars mening, cultuur, religie en opvattingen vormt de basis voor een goede samenwerking. Vraag- en gastouders zullen moeten geven en nemen, maar beiden moeten zich in de gezamenlijke aanpak kunnen blijven vinden.

Vraag- en gastouders zien en horen veel van elkaar. Een zorgvuldige omgang met privacygevoelige informatie is vanzelfsprekend.

Informatie en afspraken:

Goede afspraken zijn nodig om duidelijk te maken wat vraag- en gastouders van elkaar kunnen en mogen verwachten. De huisregels van het gastouderbureau kunnen hierbij als leidraad dienen. Daarnaast is het van belang ouders en gastouders op een open en eerlijke manier informatie uitwisselen en eventuele problemen bespreken.

Vraagouders hebben recht op volledige informatie over de wijze waarop de gastouders met hun kind omgaan. Het is essentieel dat zij weten hoe het kind zich voelt en waarmee het kind zich in het gastoudergezin bezighoudt.

3 De rol van Gastouderbureau Noorderlicht:

Gastouderbureau Noorderlicht heeft een adviserende, bemiddelende en ondersteunende rol bij het totstandbrengen en onderhouden van een goede samenwerking tussen vraag- en gastouders. De dienstverlening aan de ouders en gastouders staat centraal. Gastouderbureau Noorderlicht hanteert een aantal vaste criteria, standaardvoorwaarden en regels die de basis vormen voor goede gastouderopvang. Daarnaast wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de ouders en gastouders.

De centrale persoon is de consulent van het gastouderbureau die het gehele traject, van aanmelding tot en met onderhoud, begeleidt. De consulent heeft regelmatig contact met de vraag- en gastouders. Het zorgdragen voor een goede communicatie tussen alle partijen beschouwen wij als essentieel onderdeel van onze dienstverlening.

Vraagouders hebben niet alleen rechten ten aanzien van de manier waarop de gastouder hun kind opvangt. Ook ten opzichte van Gastouderbureau Noorderlicht kunnen zij rechten doen gelden.

Recht op informatie:

Gastouderbureau Noorderlicht informeert de ouders over het beleid, prijzen, de procedure en de werkwijze van het gastouderbureau. Tevens worden ouders op de hoogte gebracht van hun rechten en plichten in de gastouderopvang en van bijzondere regelingen, zoals de klachtenprocedure en belastingvoorschriften betreffende gastouderopvang.

Pedagogisch beleidsplan

Recht op advies:

Ouders kunnen advies vragen over de pedagogische aanpak van hun kind. Deze adviserende rol wordt vervuld door de consulent die eventueel kan doorverwijzen naar de daarvoor geëigende instanties.

Recht op klachtenbehandeling:

De klachtenregeling geldt voor alle aspecten van het bureau en haar dienstverlening. Ouders kunnen met hun klachten altijd bij de directie van het gastouderbureau terecht. De klacht wordt dan naar behoren behandeld en geregistreerd. Gastouderbureau Noorderlicht is aangesloten bij de Zuid-Hollandse centrale Klachtencommissie Kinderopvang (ZcKK). De ZcKK kan een officiële uitspraak doen over de afhandeling van de betreffende klacht. Noorderlicht hoopt natuurlijk dat de klacht eerst bij haar wordt neerlegt, zodat zij samen met ouders naar een oplossing kunnen zoeken, maar ouders staan vrij om ook direct de ZcKK te benaderen.

Recht op bescherming van privacy:

Persoonlijke gegevens van ouders en gastouders worden vertrouwelijk behandeld.

Meldrecht en beroeps geheimen:

De wet op jeugdzorg geeft de beroepskrachten werkzaam in de kinderopvang in het geval van een vermoeden van kindermishandeling een meldrecht. Dit meldrecht betekent dat alle beroepskrachten “zelfs met een geheimhoudingsplicht” het recht hebben om een vermoeden van kindermishandeling bij stichting Veilig Thuis te melden. Voor deze melding hebben zij geen toestemming nodig van de ouders of het kind. Voor verdere informatie over dit onderwerp verwijzen we naar onze Meldcode Kindermishandeling.

4 De werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen:

4.1 Aantal kinderen per gastouder

- o U mag maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar opvangen. Daarbij worden eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld.
- o U mag niet meer dan 5 kinderen tegelijk opvangen, als deze kinderen allemaal jonger zijn dan 4 jaar. Dit is inclusief eigen kinderen tot 4 jaar.
- o Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijk aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar. Dit is ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.

Pedagogisch beleidsplan

4.2 De competenties van de gastouders

- o In het bezit minimaal een MBO2 diploma met een pedagogisch component;
- o In bezit van een certificaat Eerste Hulp aan Kinderen van Oranje Kruis of Nikta;
- o Goede beheersing Nederlandse taal;
- o Bereidheid tot samenwerking met gastouderbureau;
- o Bereidheid tot kennisverrijking;
- o Handelt professioneel;
- o Lichamelijk en geestelijk gezond;
- o Respecteren van privacygevoelige gegevens en geen informatie doorspelen aan derden;
- o Openstaan voor en respecteren van andere gewoontes, culturen, levenswijzen, opvoedingsideeën;
- o Kinderen niet alleen laten of het toezicht aan anderen overlaten;
- o Regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang;
- o Goede telefonische bereikbaarheid;
- o In bezit van (aanvullend) AVP verzekering/ongevallen inzittenden verzekering (OIV) bij autogebruik;
- o Minimale leeftijd van 18 jaar;
- o Een goede „achterwachtregeling“ indien er meer dan drie kinderen opgevangen worden. Deze achterwacht dient beschikbaar te zijn en in geval van calamiteiten op het opvangadres aanwezig te zijn binnen ambulance-aanrijtijden. Inzichtelijk moet zijn wie deze persoon is en waar deze te bereiken is. Tevens dient deze achterwacht tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar te zijn;
- o De gastouder zelf, de huisgenoten van 18 jaar en ouder én structurele bezoekers van de opvang staan ingeschreven in het personenregister (Iemand is een structurele bezoeker indien hij of zij vaker dan een half uur per drie maanden aanwezig is op de opvang);
- o Alle ruimtes op de opvanglocatie dienen ten alle tijden rookvrij te zijn;

Pedagogisch beleidsplan

4.3 De criteria voor de opvang omgeving

Het huis waarin de verzorging en begeleiding plaatsvindt, is zodanig ingericht dat er voldoende ruimte en rust is voor slapen, verschonen, eten en spelen van kinderen. De ruimte waar de kinderen verblijven, ook de buitenruimte voldoen aan de wettelijke normen van hygiëne en veiligheid.

De voorkeur gaat uit naar een opvanglocatie met tuin (afgesloten). Kindvriendelijk ingericht, zoals met een afsluitbare zandbak, een klein tuinhuisje of speeltoestellen. Deze dienen aan de wettelijke veiligheidseisen te voldoen. Onder speeltoestellen zullen voor de veiligheid bijvoorbeeld rubbersnippers gelegd moeten worden of het toestel dient op het gras geplaatst te worden. Indien er geen tuin aanwezig is, dan moet er op loopafstand een speeltuin aanwezig zijn zodat de kinderen ook de mogelijkheid tot buitenspelen hebben.

Voor ieder kind moet er een eigen bed (leeftijd gericht) ter beschikking staan. Slaap- en activiteitsruimte moeten van elkaar afgescheiden zijn en geschikt voor het doeleinde van de ruimte (b.v. rust of speelruimte). Gastouderbureau Noorderlicht hecht er waarde aan dat er geen andere personen zich bezig houden in dezelfde ruimtes, die door de gastkinderen gebruikt worden tijdens de opvanguren. De opvangwoning, ook als het gaat om een bestaande woning, dient voorzien te zijn van voldoende en goed functionerende rookmelders, conform het bouwbesluit.

Er moeten geschikte tafel(s) en stoelen ter beschikking staan voor de verschillende activiteiten van de kinderen (spelen, eten, lezen, rust nemen). In ieder geval moeten de kinderen geen gevaarlijke handelingen kunnen uitvoeren en gevaarlijke stoffen en objecten kunnen bereiken (met opzet of per vergissing), ook niet als de gastouder ervan uitgaat dat continue toezicht wordt gehouden.

Daarnaast heeft het gastkind recht op voldoende en verantwoorde voeding en drinken, rust, lichamelijke verschoning, beweging en frisse lucht.

Een kind voelt zich prettig en veilig, wanneer ritme en gewoontes in de verzorging thuis en bij de gastouders goed op elkaar zijn afgestemd.

Vraagouders en gastouders maken daarom afspraken met elkaar over allerlei onderdelen van de verzorging. Voor kinderen jonger dan 1,5 jaar dient een aparte slaapruiimte beschikbaar te zijn.

5 Goedkeuring pedagogisch beleidsplan:

Dit pedagogisch plan is goedgekeurd door de oudercommissie op 22-08-2013.